

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Vedr. sagsnr. 2024-5087
E-mail: ens@ens.dk
Kopi: dvl@ens.dk

Kredsløb

Aarhus, 7. oktober 2024

Høringssvar om rørført CO2-transport

Kredsløb takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens forslag til bekendtgørelser på baggrund af lovforslag om rørført transport af CO2. Nærværende høringssvar forholder sig specifikt til forslaget til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO2. Nedenfor fremgår Kredsløbs bemærkninger til lovforslaget.

CO2-rørinfrastruktur vil være et naturligt monopol

Kredsløb finder det derfor positivt, at det politisk er vedtaget, at der skal laves en ny hovedlov for rørført transport af CO2, der skal fremme mulighederne for etablering af CO2-rørinfrastruktur.

Imidlertid er det vigtigt at nævne, at ejerskab af CO2-rørinfrastruktur vil være et naturligt monopol, hvorfor det er yderst væsentligt at sikre, at ejer eller operatør af CO2-rørledninger ikke kan udnytte et monopol, eller en monopollignende situation, til deres fordel og til ulempe for brugere af rørledningen og samfundet generelt.

Prisen for tredjepartsadgang til CO2-rør skal reguleres

Den fremsendte bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO2 indebærer, at priser og betingelser for tredjepartsadgang sker gennem forhandling mellem ejer/operatør og brugeren af rørledningsanlægget. Kredsløb mener imidlertid, at forhandlet tredjepartsadgang medfører en signifikant risiko for, at ejer/operatør af rørledningsanlægget kan kræve urimeligt høje priser for tredjepartsadgang. Det skyldes særligt, at ejer/operatør ofte vil stå i en stærk forhandlingsmæssig position, hvor brugeren af anlægget typisk ikke har andre muligheder for at transportere sin CO2 end gennem det pågældende rørledningsanlæg. Der kan derfor opstå situationer, hvor der kræves en pris for tredjepartsadgang, der ikke er rimelig. Det kan både føre til urimeligt høje priser, ligesom det også kan føre til, at projekter om CO2-fangst stoppes/aldrig føres ud i livet til skade for de danske klimamål.

Ovenstående er en gentagelse af Kredsløbs pointe i høringssvar til Lov om rørført transport af CO2 (L612).

Udover risikoen for urimelige priser og betingelser, så fører princippet om forhandlet tredjepartsadgang til investeringsusikkerhed, der kan forsinke udviklingen af CO2-rørinfrastruktur til skade for samfundsøkonomi, vækst, beskæftigelse og klima. I stedet skal priser og betingelser for tredjepartsadgang være reguleret, og der skal anvendes en på forhånd fastsat tydelig prisstruktur baseret på nødvendige omkostninger plus en rimelig forrentning til rettighedshaver.

Kredsløb A/S
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand
CVR: 40844244

kontakt@kredslob.dk
T +45 77 88 10 10

www.kredslob.dk

Kontaktperson:
Torben Riis
tris@kredslob.dk

Kredsløb anbefaler således, at nærværende bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂ ændres, så priser og betingelser for tredjepartsadgang er reguleret og fastsættes efter den metode, der ifølge ovenstående citat fra de specielle bemærkninger skal beskrives i nærværende bekendtgørelse.

Afslutningsvis ønsker Kredsløb at nævne, at vi i selskabet bakker fuldt op om det af Dansk Fjernvarme afsendte høringsforslag til nærværende høring.

I Kredsløb står vi til naturligvis rådighed for spørgsmål eller uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Bjarne Munk Jensen
Direktør
Kredsløb A/S

Notat | Forsyningstilsynet den 10. oktober 2024

10. oktober 2024

J.nr.: 24/01070
mibo

Forsyningstilsynets høringssvar på udkast til bekendtgørelse om rørført transport af CO₂

Energistyrelsen sendte den 23. september 2024 udkast til bekendtgørelse om rørført transport af CO₂ (herefter Bekendtgørelsesudkastet) i fornyet offentlig høring. Baggrunden for Bekendtgørelsesudkastet er udmøntning af diverse bemyndigelsesbestemmelser i lov om rørført transport af CO₂¹, der trådte i kraft den 1. juli 2024 (i det følgende Loven).

En tidligere version af bekendtgørelsen har været i høring i perioden 22. april 2024 frem til 22. maj 2022, hvor Forsyningstilsynets ligeledes afgav bemærkninger².

Forsyningstilsynets overordnede bemærkninger

Forsyningstilsynet bemærker, at Bekendtgørelsesudkastet i nogen grad imødekommer de bekymringer, som Forsyningstilsynet påpegede i forbindelse med høringen i foråret 2024. Forsyningstilsynet bemærkede i forbindelse med høringen over den tidligere version af Bekendtgørelsesudkastet vigtigheden af, at en endelig bekendtgørelse indeholder klare kriterier for Forsyningstilsynets vurdering af rimeligheden af priser og betingelser. Herudover påpegede Forsyningstilsynet behovet for at udforme bekendtgørelsen således, at tilsynet i højere grad kan føre tilsyn med og træffe afgørelse om bl.a. rimeligheden af priser, så de i højere grad understøtter intentionen i den politiske aftale og Loven.

Forsyningstilsynet bemærker, at udformningen af Bekendtgørelsesudkastet generelt understøtter anvendelsen af en rørtransportinfrastruktur for CO₂ på markedsbaserede vilkår, samtidigt med at tredjepartsadgang til brintinfrastruktur ikke må ske på vilkår, hvor infrastrukturejeren på urimelig vis kan udnytte en monopollignende position. Forsyningstilsynet bemærker dog, at der stadigvæk kan opstå tvivl om forståelsen af dele af vurderingskriterierne i Bekendtgørelsesudkastets § 13, stk. 2, herunder nr. 7 om markedsforhold.

Ift. det første udkast skaber Bekendtgørelsesudkastet herudover større gennemsigtighed omkring Forsyningstilsynets rolle og kompetencer i forbindelse med tilsyns- og klagesager samt i forhold til tidspunktet, hvorfra tilsynets afgørelser får virkning. Til trods

¹ <https://www.retsinformation.dk/api/pdf/243537>

² <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/68609>

for denne større gennemsigtighed vurderer Forsyningstilsynet stadigvæk, at der er behov for en højere grad af gennemsigtighed i visse bestemmelser. Derudover vurderer Forsyningstilsynet fortsat, at manglende krav om selskabsmæssig adskillelse af aktiviteter er uhensigtsmæssigt og hindrer et effektivt tilsyn.

Bekendtgørelsesudkastet adresserer mange af de uhensigtsmæssigheder, som bekendtgørelse nr. 1411 af 16. december 2019 om adgang til opstrømsrørledningsnet og til opstrømsanlæg (*Opstrømsbekendtgørelsen*) giver anledning til. Udfordringerne ved Opstrømsbekendtgørelsen er nærmere beskrevet i Forsyningstilsynets høringssvar til forslag til lov om rørført transport af CO₂ af 22. december 2023 (Lovforslaget). Udfordringerne angår særligt uklarheden i de kriterier, som skal lægges til grund ved Forsyningstilsynets vurdering af rimeligheden af priser og betingelser, jf. Opstrømsbekendtgørelsens §§ 6-7

På baggrund af erfaringerne med Opstrømsbekendtgørelsen vurderer Forsyningstilsynet, at der er en risiko for, at reglerne i bekendtgørelsen kan give anledning til nogle af de samme udfordringer, som reglerne i Opstrømsbekendtgørelsen. Såfremt reglerne viser sig uhensigtsmæssige, opfordrer tilsynet til, at ministeren vil tage initiativ til at ændre reglerne.

Herudover bemærkes, at lov om rørført transport af CO₂ og regler udstedt med hjemmel i loven medfører nye opgaver for Forsyningstilsynet, som tilsynet ikke har mulighed for at udføre, uden tilhørende ressourcer.

For det første har Forsyningstilsynet behov for at få finansieret sin drift og opgavevaretagelse efter loven ved en skattefinansieret driftsbevilling indtil det er muligt at få finansieret omkostningerne hertil ved gebyrer, der skal betale af de selskaber, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med efter denne lov, som bestemt i Lovens § 15. Baggrunden herfor er, at der ikke endnu er selskaber, som Forsyningstilsynet kan føre tilsyn med og dermed opkræve gebyr hos, selvom Forsyningstilsynet fra den 1. juli 2024, hvor loven trådte i kraft og pålagde Forsyningstilsynet opgaver, har omkostninger til drift og opgavevaretagelse – men uden finansiering. Der vil f.eks. skulle udarbejdes vejledningsmateriale, udstedes gebyrbekendtgørelse, udvikles processer, skabeloner og sagsstyring, arbejdsplaner, ressourcevurderinger samt branchedialog. Disse opgaver kan ikke udføres uden en mindre driftsbevilling til opstart.

For det andet drejer det sig om, at Forsyningstilsynet skal have en driftsbevilling til opkrævning af gebyrer (gebyrramme), som vil give finansiel hjemmel til inden for rammen at opkræve den gebyrfinansiering, som lovens § 15 bestemmer. Forsyningstilsynet har uanset lovens § 15 ikke mulighed for at opkræve gebyr hos de selskaber (når de findes), som Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, før denne gebyrramme er udmeldt.

Forsyningstilsynets overordnede bemærkninger er uddybet nærmere nedenfor under de enkelte bestemmelser.

Forsyningstilsynets bemærkninger til de enkelte bestemmelser

§6

Af lovforslagets bemærkninger til § 9 og § 10, stk. 1, fremgår, at priserne på tredjepartsadgang til at transportere CO₂ forventes at være omkostningsbaserede og dermed afspejle de nødvendige omkostninger ved effektiv drift. Hertil forventes tillagt en risikojusteret, markedsbaseret forrentning for rettighedshaveren. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at priser og betingelser i henhold til § 9, stk. 2, er rimelige. Dette vil medføre, at Forsyningstilsynet vil tage stilling til rimeligheden af rettighedshaveres standardpriser og – betingelser for benyttelse af det pågældende rørledningsanlæg.

Lovens § 9 giver mulighed for, at rettighedshaver og bruger forhandler sig frem til priser og betingelser for adgang til transportanlæg. Forsyningstilsynet vil dog også skulle føre tilsyn med rimeligheden af sådanne forhandlede priser og betingelser. I den forbindelse vil Forsyningstilsynet skulle vurdere, hvorvidt priser og betingelser kan anses for at være fastsat på en objektiv, gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde.

Tilsyn med priser og betingelser vanskeliggøres dog, når rettighedshaveren til et CO₂-rør har mulighed for at samle forskellige aktiviteter i samme selskab. Dette gør det muligt for rettighedshaveren at flytte ressourcer såsom kapital og arbejdskraft mellem forskellige aktiviteter i selskabet og dermed overføre økonomiske fordele fra den ene del af selskabet til en anden. Konsekvensen heraf kan blive, at det bliver urimeligt dyrt at købe tredjepartsadgang. En sådan krydssubsidiering vil ikke kunne påvises ved alene at stille krav om selvstændige regnskaber for aktiviteterne.

Derfor anbefaler Forsyningstilsynet, at der i § 6 stilles krav om en aktivitetsbaseret opsplitning i selskaber. For uden selskabsmæssig opsplitning mellem aktiviteter vil det reelt ikke vil være muligt for tilsynet at foretage en vurdering af, hvorvidt priser og betingelser er fastsat på en objektiv, gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde.

Krav om selskabsmæssig opsplitning på aktiviteter vil ligeledes harmonere med formuleringen af § 13, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelsesudkastet, som indebærer, at Forsyningstilsynet træffer afgørelse under hensyntagen til, hvorvidt rettighedshaver eller operatør giver særbetingelser til koncernforbundne selskaber. Formuleringen i § 13, stk. 1, nr. 6 forholder sig således ikke til særvilkår inden for samme selskab. Forsyningstilsynet skønner, at rettighedshaverens omkostninger ved at opsplitte aktiviteterne i selvstændige selskaber står mål med gevinsterne for andre brugere af CO₂-rør.

§13

Ifølge §13, stk. 2, nr. 6 og 7, i Bekendtgørelsesudkastet skal Forsyningstilsynet i sin vurdering af rimeligheden af priser og betingelser bl.a. lægge vægt på andre indgåede aftaler samt de markedsforhold, der var gældende på tidspunktet for aftaleindgåelsen, hvis der er indgået en aftale, og ellers de markedsforhold, der er gældende på tidspunktet for den påklagede tvist.

Forsyningstilsynet bemærker indledningsvist, at det i en opstartsfasen uden et reelt marked vil være vanskeligt at inddrage andre indgåede aftaler samt relevante markedsforhold i grundlaget for vurderingen. Forsyningstilsynet vil derfor i markedets opstartsfasen lægge vægt på forholdene anført i § 13, stk. 2, nr. 1) - 5), når tilsynet skal vurdere priser og betingelser.

Desuden bemærker Forsyningstilsynet, at begrebet "markedsforhold" i Bekendtgørelsesudkastet hverken defineres eller afgrænses nærmere. Forsyningstilsynet vurderer, at dette er uhensigtsmæssigt, eftersom en klager, ejer eller operatør vil kunne have vidt forskellige opfattelser af, hvad der kan anses for relevante markedsforhold, hvilket vil medføre langstrakte tvister mellem parterne.

En tilsvarende bekymring gav Forsyningstilsynet udtryk for i forbindelse med høringen over udkast til lov om rørført CO₂. Her henviste tilsynet til erfaringerne fra klagesager om priser og vilkår for transport af gas i opstrømsrør, som er reguleret af Opstrømsbekendtgørelsen, som pålægger Forsyningstilsynet i forbindelse med vurderingen af rimelige priser og vilkår at lægge vægt på "*markedets praksis for aftaler af lignende varighed og omfang*". Forsyningstilsynet bemærker i den forbindelse, at der på trods af en række afgørelser fortsat ikke er en fælles forståelse mellem parterne af, hvad der skal forstås ved markedets praksis.

Forsyningstilsynet foreslår på den baggrund, at det i § 13 tydeliggøres, at der som minimum skal være tale om sammenlignelige markedsforhold, samt at oplysninger om disse markedsforhold skal være tilgængelige for tilsynet. En klager, ejer hhv. operatør vil derved aktivt skulle forholde sig til, hvilke markedsforhold som de mener er relevante for klagesagen. Forsyningstilsynet vil derved konkret kunne forholde sig til og kunne argumentere for eller imod påstandene, herunder navnlig om der er tale om sammenlignelige forhold.

11. oktober 2024

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
CVR DK 55 83 10 17

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Vedr. sagsnr. 2024-5087

Dansk Fjernvarmes svar på høring af Energistyrelsens forslag til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens opdaterede forslag til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂.

Dansk Fjernvarme er brancheorganisation for den danske fjernvarmesektor, herunder størstedelen af de danske kraftvarmeanlæg og affaldsenergianlæg. En lang række af medlemmerne i Dansk Fjernvarme har planer om etablering af CO₂-fangst og medlemskredsen har et samlet langsigtet potentiale for CO₂-fangst på op mod 6 mio. ton CO₂ per år ifølge tal fra Energistyrelsen.

Som brancheorganisation for over halvdelen af Danmarks samlede CO₂-fangstpotentiale støtter Dansk Fjernvarme op om den samlede udvikling indenfor CCUS i Danmark, herunder udviklingen af CO₂-rørinfrastruktur. For fangstaktørerne vil transport og lagring af CO₂ udgøre en væsentlig del af de samlede omkostninger til CCS, hvorfor det er formålstjenstligt for både fangstaktørerne og samfundet at der skabes bedre rammer for etablering af CO₂-rørinfrastruktur i Danmark, da det vil kunne bidrage til at reducere de samlede omkostninger i værdikæden.

Dansk Fjernvarme finder det derfor grundlæggende positivt, at der er lavet en ny hovedlov for rørført transport af CO₂, der skal fremme mulighederne for etablering af CO₂-rørinfrastruktur.

Imidlertid er det vigtigt at nævne, at ejerskab af CO₂-rørinfrastruktur vil være et naturligt monopol, hvorfor det er yderst væsentligt at sikre, at ejer eller operatør af CO₂-rørledninger ikke kan udnytte en monopolsituation til deres fordel og til ulempe for brugere af rørledningen og samfundet generelt. Det mener vi ikke, at den gældende lov om rørført transport af CO₂ og nærværende udkast til bekendtgørelse sikrer.

I det følgende uddyber vi ovenstående. Efterfølgende kommenterer vi direkte på det opdaterede forslag til bekendtgørelse.

CO₂-rør er monopolinfrastruktur – prisen for tredjepartsadgang bør reguleres

Lov om rørført transport af CO₂ og nærværende bekendtgørelse indebærer, at priser og betingelser for tredjepartsadgang sker gennem forhandling mellem rettighedshaver/operatør og brugeren af rørledningsanlægget. Dansk Fjernvarme mener imidlertid, at forhandlet tredjepartsadgang medfører en signifikant risiko for, at rettighedshaver/operatør af rørledningsanlægget kan kræve urimeligt høje priser for tredjepartsadgang. Det skyldes særligt, at rettighedshaver/operatør ofte vil stå i en stærk forhandlingsmæssig position, hvor brugeren af anlægget typisk ikke har andre muligheder for at transportere sin CO₂ end gennem det pågældende rørledningsanlæg. Der kan derfor opstå situationer, hvor der kræves en pris for tredjepartsadgang, der ikke er rimelig. Det kan både føre til urimeligt høje priser, ligesom det også kan føre til, at projekter om CO₂-fangst stoppes til skade for de danske klimamål.

Vi er opmærksomme på, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, om priser og betingelser for tredjepartsadgang er rimelige. Vi er dog bekymrede for, om dette tilsyn er tilstrækkelig stærkt til at undgå, at der i nogle tilfælde vil kræves for høje priser.

Udover risikoen for urimelige priser og betingelser, så fører princippet om forhandlet tredjepartsadgang til investeringsusikkerhed, der kan forsinke udviklingen af CO₂-rørinfrastruktur til skade for samfundsøkonomi, vækst, beskæftigelse og klima. I stedet bør priser og betingelser for tredjepartsadgang være reguleret, og der bør anvendes en på forhånd fastsat tydelig prisstruktur baseret på nødvendige omkostninger plus en rimelig forrentning til rettighedshaver.

Konkrete bemærkninger til det opdaterede forslag til bekendtgørelseVedrørende § 7 i det oprindelige forslag til bekendtgørelse

Følgende fremgik af § 7 i det oprindelige forslag til bekendtgørelse, som nu er fjernet fra det opdaterede forslag:

"§ 7. Et selskab, der indgår i kredsen af selskaber, som er ejer eller operatør, og i kredsen af selskaber, som ansøger om adgang, må ikke deltage i en forhandling om tredjepartsadgang på både ejer- og ansøgersiden.

Stk. 2. Selskaber, jf. stk. 1, skal deltage i en forhandling om tredjepartsadgang på den side, hvor selskabet har den største deltagerandel. Det samme gør sig gældende for koncernforbundne selskaber."

Dansk Fjernvarme undrer sig over, hvorfor denne bestemmelse er blevet taget ud og opfordrer til, at den inkluderes i den endelige bekendtgørelse. Vi mener netop, at bestemmelsen er nødvendig for at sikre, at selskaber, der indgår på begge sider af forhandlingsbordet, ikke kan give sig selv en fordel over andre selskaber, der måtte søge tredjepartsadgang.

Vedrørende § 7 i det opdaterede forslag til bekendtgørelse

Følgende fremgår af § 7, stk. 2 i det opdaterede forslag til bekendtgørelse: "*Stk. 2. Rettighedshaver eller operatør skal uden ugrundet ophold offentliggøre et resumé af enhver indgået aftale om tredjepartsadgang. Resuméet skal som minimum indeholde en generel beskrivelse af aftalte betingelser for adgangen samt et interval for den aftalte pris.*"

Side 3/3

Dansk Fjernvarme savner rammer for, hvor stort det offentliggjorte interval for den aftalte pris skal være. Den nuværende formulering tager ikke stilling til dette, hvorfor det står rettighedshaver eller operatør frit for blot at inkludere et meget bredt interval i det nævnte resumé. Dermed opnås ikke den ønskede effekt, som vi formoder er åbenhed om priser for tredjepartsadgang.

Vedrørende § 10, stk. 3 i det opdaterede forslag til bekendtgørelse

Det fremgår af § 10, stk. 3, at hvis Forsyningstilsynet påbyder ændringer i priser og betingelser i medfør af § 10, stk. 2, så har disse ændringer kun virkning fremadrettet. Dansk Fjernvarme mener også, at de bør have effekt bagudrettet. Jf. vores generelle bemærkninger vedrørende behovet for reguleret tredjepartsadgang, så mener vi, at rettighedshaver/operatør ofte vil stå i en stærk forhandlingsposition og derfor vil kunne kræve urimeligt høje priser for tredjepartsadgang. Samtidig vil CO₂-fangstoperatoren, der søger om tredjepartsadgang, ofte ikke have andre reelle alternativer til transport af CO₂. Derfor kan de være nødsaget til at acceptere en for høj pris, som Forsyningstilsynet senere påbyder ændring i. Derfor bør påbudte ændringer også have effekt bagudrettet.

Vi står til rådighed for spørgsmål eller uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Jannick Hauschildt Buhl
Områdechef for CCUS og PtX

jhb@danskfjernvarme.dk
+45 28 69 36 06

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Kontor for undergrund og forskning og
CCS kontor i Energistyrelsen

11 Oktober 2024
Our ref.: petsc
Doc. responsible: petsc

Sendt per email til: ens@ens.dk og dvinn@ens.dk

Høringssvar, journal nr. 2024 - 5087

Ørsted takker for muligheden for at blive hørt over fremsendte andet udkast til "Bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂" og vil her fremkomme med vore bemærkninger.

Ørsted har i tidligere høringsprocesser og i møder med Ministeriet/Energistyrelsen i forbindelse med tilblivelsen af "Lov om rørført transport af CO₂" (**Loven**) samt udkast til "Bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂" (**Bekendtgørelse**) anført konstruktive forslag til afhjælpning af Ørsted's bekymringer i forbindelse med eventuelle investeringer i en CCS-værdikæde med brug af Ørsted's offshore gasrør. Det har desværre ikke været muligt at tilgodese Ørsted's bekymringer med de lovgivningsmæssige rammebetingelser, der stilles i udsigt. Ørsted's bekymringer kan opsummeres som følger:

- Konvertering af Ørsted's gasrørledning fra Harald feltet til Nybro terminalen for transport af CO₂ den modsatte vej udgør en unik mulighed for hurtigt og kosteffektivt at kunne realisere Danmarks klimaambitioner ved at benytte allerede bestående infrastruktur til etablering af en CCS-værdikæde. Ørsted ønsker at kunne bidrage hertil.
- En sådan konvertering vil imidlertid medføre ikke ubetydelige investeringer i omlægning af gaseksporten fra Syd Arne feltet til Ørsted's anden gasrørledning fra Tyra feltet til Nybro terminalen, investeringer i CO₂ afsendelses faciliteter ved Nybro terminalen samt udskiftninger af top-site rørdele på Harald platformen.
- Ørsteds beslutning om at foretage sådanne investeringer forudsætter, at rammebetingelserne er klare og forudsigelige og indrømmer investor et rimeligt investeringsafkast, der ikke efterfølgende kan underkendes af myndighederne.
- Ørsted føler sig ikke tilstrækkeligt betrygget i, at dette er sikret med gældende Lov og udkast til Bekendtgørelse i høring

Ørsted takker for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets samt Energistylens lydhørhed for Ørsted's synspunkter, som Ørsted ser, at Energistyrelsen har søgt tilgodeset gennem visse præciseringer i seneste udkast til Bekendtgørelse. Da Bekendtgørelsen skal kunne rummes indenfor Lovens hjemmel, anerkender Ørsted, at det kan blive vanskeligt på tilfredsstillende vis at tilgodese Ørsted's bekymringer.

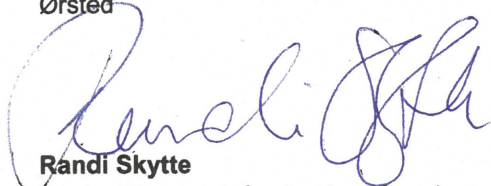
Desværre må Ørsted derfor konkludere, at Loven og udkastet til Bekendtgørelse ikke tilgodeser Ørsted's ønske om at tilvejebringe et forudsigeligt investeringsklima for konvertering af offshore gasrør til CO₂ transport.

Ørsted står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelser med Ministeriet og Energistyrelsen.

Our ref.: petsc

Med venlig hilsen

Ørsted

Randi Skytte

Senior Director, Infrastructure Assets

rasky@orsted.com

Tel +45 99 55 81 48

ExxonMobil feedback on Executive Order for Pipeline transport of CO₂ as published on the Danish Consultation Portal on September 23rd 2024

We welcome the Danish Government's objective to deliver an open, non-discriminatory, and competitive CO₂ infrastructure network.

With respect to the provisions of this executive order we would encourage the Danish government to carefully consider a balance of above objectives for pipeline users with the need of infrastructure developers to have a business case where returns are commensurate with the risk of investment.

The options for the Danish authorities provided in the executive order to exercise the right to provide guidance on prices and conditions and to intervene with respect to the details of the commercial deals between pipeline operators and users may jeopardize infrastructure investments by introducing a degree of uncertainty and by limiting the de-risking options to the pipeline investor.

In this respect we would like to add the following comments and questions for your consideration:

- § 7.2: Does “publish” mean a communication to the Danish Supply Authority or also entail making the information publicly available? In case of the latter, we do not consider the publication of commercial information including prices to be appropriate.
- § 10.2, § 11.3 and § 12.3 The provisions authorizing the Danish Supply Authority to request the licensee or operator of the pipeline to change prices and conditions or to set prices and conditions introduce aspects of a regulated CO₂ transport model with comprehensive intervention rights provided to the Authority. While we understand the Danish Government's intention to provide competitive access to pipeline users, we would also like to highlight that this creates uncertainty for pipeline operators with respect to the business case and financial attractiveness of pipeline operations and may deter investments.

Please do not hesitate to reach out if you would like to discuss in more detail or if you have any questions.

Til Energistyrelsen
Att.: David Lund Hansen

Fra Dansk Offshore

10. oktober 2024

Høringssvar, journal nr. 2024 - 3966

1. Indledning

Idet Dansk Offshore takker for muligheden for at blive hørt om den fremsendte bekendtgørelse, skal vi hermed fremkomme med vores bemærkninger.

Dansk Offshore har følgende overordnede syn på CO₂-værdikæden fra udleder, over transportør til endeligt lagringssted:

- Ifølge IPCC m.v. vil vi på verdensplan ikke kunne dekarbonisere hurtigt nok uden brug af CCS i *storskala*.
- *Tider* derfor en knap faktor i forhold til at udvikle en *velfungerende* storskalaværdikæde for fangst, transport og lagring af CO₂. Ellers vil dekarboniseringen ikke gå hurtigt nok.
- Danmark bør ikke kun bruge CCS til at nå *egne* klimamål i 2030, 2045 og 2050. Danmark bør tillige arbejde for, at Danmark bliver en europæisk hub for lagring af CO₂. Da vi har gode geologiske forudsætninger for at lagre rigtig meget CO₂ - langt mere end vi som nation selv har behov for at lagre.
- Infrastrukturen skal være et "cost-based-marked" eller så tæt derpå som muligt. For at bidrage til en værdikæde, der er konkurrencedygtig med de tilsvarende markeder i fx Holland eller Norge på lang sigt.

2. Bemærkninger vedrørende §8 i bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂ - manglende definition af centrale begreber.

§8 opsætter de generelle rammevilkår for forhandling mellem rørejer og ansøger om brug af rørledningsanlæg. Vi savner her - og generelt i bekendtgørelsen - en definition af de centrale begreber i §8. Især er det nødvendigt at få defineret ordene:

- A) Rimelig
- B) Objektiv
- C) Transparens
- D) ikkediskriminerende

Vi opfordrer til, at Energistyrelsen i forbindelse med bekendtgørelsen udarbejder en vejledning om disse centrale begreber, så ansøger og rørejer kan få en større forståelse for de muligheder og begrænsninger, de omtalte begreber ligger i bekendtgørelsen. Ellers vil det være op til domstolene og det vil tage tid. Tid som vi ikke har, jf. ovenfor.

Dansk Offshore læser i øvrigt rørlovens bemærkninger som, at erhvervslivet blev stillet netop det i udsigt, jf. lovbemærkningerne: "*Forsyningstilsynets rimelighedsvurdering vil basere sig på, hvorvidt priser og betingelser kan anses som værende fastsat på en objektiv, gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde. Kriterier for denne vurdering vil blive fastsat i en bekendtgørelse*".

Bemærkninger vedrørende Forsyningstilsynets rolle

Dansk Offshore bakker op om proceduren for forhandlinger mellem ejer/operatør og bruger og som i korthed kan forfattes således:

- Med baggrund i en anmodning om adgang indledes der forhandlinger om priser og betingelser for adgang, som skal være afsluttet efter senest 4 måneder.
- Parterne kan i enighed forlænge fristen,
- Findes en forhandlingsløsning ikke, træder Forsyningstilsynet til.

Overordnede bemærkninger vedrørende §10

Dansk Offshore mener helt grundlæggende kun, at §10, stk. 1 bør finde anvendelse, hvis parterne ikke kan blive enige om betingelser for tilslutning, jf. §9.

For at sikre yderligere incitament til at tage investeringsbeslutninger om etablering af CO₂-infrastruktur, foreslår Dansk Offshore derfor, at bekendtgørelsen revideres således, at det bliver muligt for to aftaleparter til en indgået aftale om transport af CO₂ at give afkald på muligheden for at klage til Forsyningstilsynet over en allerede indgået specifik aftale, såfremt begge parter til aftalen ønsker dette.

Ligeledes bør Forsyningstilsynet med den fælles aftale afskæres muligheden for af egen drift at gå ind i sagen, og 3. mand bør afskæres muligheden for at kunne indbringe sagen for Forsyningstilsynet.

Ændringen er påkrævet, da det i nogle tilfælde kan være en betingelse for at træffe investeringsbeslutning, at rørledningsejeren som den ene part i en konkret aftale om transport af CO₂, har sikkerhed for, at de aftalte vilkår i den konkrete aftale ikke efterfølgende kan ændres af Forsyningstilsynet – og potentielt underminere de kommercielle rammer for investeringsbeslutningen.

Forsyningstilsynets rolle, hvis partnerne IKKE kan finde en forhandlet løsning, jf. §9

Nedenstående bemærkninger gælder uanset om styrelsen imødekommer ovenstående eller ej.

Dansk Offshore er i tvivl om Forsyningstilsynets mandat i medfør af §10. Har Forsyningstilsynets ret til at definere alle afgørende elementer af et samlet tilbud til rørbruger eller omhandler Forsyningstilsynets kompetence

kun de generelle betingelser for en aftale mellem rettighedshaver/operatør, som meddeles rørbruger efter modtagelse af en "fyldestgørende anmodning". Underforstået, at Forsyningstilsynets afgørelse "tricker en ny runde forhandlinger mellem rettighedshaver/operatør og rørbruger efter §9, stk. 3., der skal være afsluttet efter nye 4 måneder.

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Offshore klart er modstander af, at en aftale mellem rettighedshaver/operatør kan trænes i det uendelige af parterne (CCS skal udbygges hurtigt, jf. ovenfor).

Derfor ser Dansk Offshore gerne, at Forsyningstilsynets kompetence bliver at pålægge rettighedshaver/operatør et samlet aftaleudkast, som rørbruger herefter kan vælge at tiltræde (eller ej) og som rettighedshaver/operatør derfor bliver nødt til at efterkomme eller påklage til Energi-klagenævnet. Dansk Offshore beder med andre om opstramning af ordlyden i §12, nr. 3.

Dansk Offshore opfordrer således til, at §12, nr. 3. genovervejes, så det eksplicit fremgår, Forsyningstilsynet, efter forhandling med de berørte parter kan "fremlægge et udkast til aftale mellem de berørte parter, som er bindende for rettighedshaver/operatør".

Vi tolker i øvrigt bestemmelserne i §13 som, at ansøger IKKE skal betale for "sunk cost". Tidligere anlægsudgifter, der fx kan vedrøre rør, der har haft et andet formål (fx til transport af naturgas) kan man således som rørejer ikke kræve at få tilbagebetalt to gange.

Energistyrelsen bedes bekræfte, om Dansk Offshore har tolket §13, nr. 5 korrekt.

Andre bemærkninger

Som et yderligere tiltag til at reducere risikoen forbundet med indgåede aftaler om transport af CO₂, foreslår Dansk Offshore, at det specificeres yderligere efter hvilke metoder, Forsyningstilsynet vil fastsætte rimelige vilkår for transport af CO₂, fx i forhold til:

- Hvilke omkostningsposter kan inddrages i prisfastsættelsen
- Hvad bestemmer tidshorisont for aktivet
- Efter hvilke metode og benchmark en rimelig forretning fastsættes mv.

Forsyningstilsynet kan med fordel udstede nærmere guidelines herom til at skabe klarhed for rørledningsejere (og transportkunder) i deres forhandlinger.

Med venlig hilsen

Gorm Boe Petersen
Sekretariatschef
Dansk Offshore

CarbEurope ApS
Stavlundvej 8
7540 Haderup
E-mail: peter@carbeurope.dk
Tlf: +45 2046 4587

Høringssvar vedrørende j.nr. 2024-5087- bekendtgørelse om rørført transport af CO₂

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende bekendtgørelsen om rørført transport af CO₂, som er et vigtigt skridt i udviklingen af den nødvendige infrastruktur for CO₂-transport i Danmark. Efter vores gennemgang ønsker vi at fremhæve nogle specifikke bekymringer vedrørende de rammebetingelser, der skal sikre investeringer i CO₂-infrastrukturprojekter og understøtte Danmarks ambitioner om at blive en europæisk hub for CO₂-lagring.

1 Bekymringer vedrørende tarifiering og investeringssikkerhed

Et af de mest kritiske punkter er fastlæggelsen af tariffer. Det fremgår af § 11-13, at Forsyningstilsynet kan ændre tariffer baseret på en klage fra tredjepartsbrugere og herefter fastsætte tariffen ud fra en række kriterier. Da disse kriterier er uklare og anvendes ex post, skaber dette usikkerhed for rørledningsejeren, da Forsyningstilsynet herved ex post kan ændre væsentlige forudsætninger for business casen bag investeringen. Det risikerer at afholde investorer fra at indgå langsigtede aftaler.

For at tiltrække investeringer til store infrastrukturprojekter, hvor tilbagebetalingstiden ofte er 15-25 år, er det afgørende, at der er klarhed fra starten over, hvordan tariffer beregnes, herunder hvordan en risikojusteret, markedsbaseret forrentning sikres. En præcis tarifreguleringsmodel vil skabe den nødvendige økonomiske forudsigelighed for investorer.

Vi anbefaler derfor:

1. En eksplicit tarifreguleringsmodel, der fastlægger en klar metode til at beregne tariffer, der sikrer omkostningsdækning og et rimeligt afkast for investorer.
2. Tidsfrister for klagebehandling – maksimalt seks måneder – for at sikre, at klager over tariffer eller adgangsforhold behandles effektivt, uden at markedsudviklingen hæmmes.

2 Tredjepartsadgang og retfærdige vilkår

Tredjepartsadgang til infrastrukturen er afgørende for et åbent og konkurrencedygtigt marked. Vi er bekymrede over, at bekendtgørelsen ikke præciserer, hvordan urimelige vilkår for tredjepartsbrugere undgås, herunder adgangsbetingelser og prisfastsættelse.

Vi foreslår derfor:

1. Tidsrammer for klagebehandling: Bekendtgørelsen bør fastsætte maksimale behandlingstider for klager, så markedet ikke stagnerer.
2. Standardkontrakter: Introduktion af standardkontrakter vil sikre større gennemsigtighed og reducere risikoen for markedsmisbrug.

3 Forudsigelighed og tilpasning til fremtidig EU-regulering

Vi forventer, at EU inden for de næste par år vil udarbejde reguleringer for grænseoverskridende CO₂-net. Dette skaber en risiko for, at dele af infrastrukturen vil skulle tilpasses nye EU-regler, hvilket kan påvirke investeringsvilkårene. Bekendtgørelsen bør allerede nu tage højde for fremtidige justeringer i EU-reguleringen.

Vi foreslår:

1. En klar afgrænsning af lokale/punkt-til-punkt og regionale/grænseoverskridende net, så der fra starten skabes gennemsigtighed om, hvilke dele af infrastrukturen må forventes at blive underlagt kommende EU-regler.

4 4. Afsluttende bemærkninger

Bekendtgørelsen er en milepæl for udviklingen af CO₂-infrastruktur i Danmark. Men for at tiltrække de nødvendige investeringer er det afgørende, at den skaber en stabil og forudsigelig ramme for økonomisk indtjening. Uden sådanne rammer risikerer vi, at markedet stagnerer, og at kritisk infrastruktur ikke bliver etableret i tide.

Vi står til rådighed for yderligere dialog og takker endnu engang for muligheden for at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Peter Kristensen

Drivkraft Danmark – Høring af ”Forslag til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂”

Den 11. oktober 2024

Ref:
ap

Drivkraft Danmark skal indledningsvis takke for muligheden for at kommentere på forslaget til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO₂.

Som vi ser det, er der behov for massiv adgang til enorme mængder bæredygtige råvarer for i fremtiden at kunne omstille særligt luft- og skibsfarten. Adgangen til råvarerne, herunder biogen (RFNBO-compliant) kulstof, VE-brint og VE-elektricitet, kræver infrastruktur udbygning af både el-produktionskapacitet og etablering af rørført infrastruktur til CO₂ og VE-brint. Vi bakker derfor op om CO₂-infrastruktur og reguleringen herom.

Dog er vi nervøse for, at der er et for snævert fokus på brint og kulstof hver for sig. Som eksempler er der enormt fokus på lagring af CO₂ frem for anvendelse, samtidig er der fokus på eksport af den rene VE-brint, frem for videreforædling til de PtX-brændstoffer, vi får brug for i omstillingen.

Blandt vores medlemmer er der både interesse for anvendelse af kulstof til videreforædling af brint og for fangst og lagring. Men i Danmark og i EU er der forsinkelser, udskydelser og tilmed lukning af store PtX-projekter, som skaber øget usikkerhed for investeringer. Senest med udsættelsen af den jyske backbone, der skulle være central i at sammenbinde en nordisk og sydeuropæisk brintkorridor og samtidig mindske risiko for afsætning af brint for en række aktører.

I forlængelse af dette ser vi igen ”hovsa-løsninger”, senest i forbindelse med trepartsforhandlingerne til omstilling af landbruget, hvor der foreslås at flytte midler fra grøn skattereform, som er øremærket omstilling af industrien, til i stedet at støtte omstillingen af andre sektorer. Dette kan igen bremse den nødvendige omstilling og dermed også behovet for tilslutning til rørført infrastruktur.

Samtidig med et usikkert marked, vedtages der fokuseret rammelovgivning, som i fremtiden kan begrænse mulighederne for systemintegration i det samlede energisystem. Der er behov for at tænke mekanismer ind som fx kulstofswapping og lignende løsninger, som kan mindske behovet for unødvendig og fordyrende infrastruktur, hvis målet er, at Danmark skal være eksportør af grønne brændstoffer, frem for ”skraldespand” for andre landes udledninger. Kulstofswapping går ud på, at der ved hjælp af verificering mm., muliggøres handel, lagring og anvendelse af kulstof på tværs af landet uden en fysisk forbindelse mellem producent og aftager. Det fungerer ved hjælp af fx oprindelsesgarantier som kendt fra el- og gasmarkedet. På denne måde kan produktion af e-fuels komme hurtigere i gang, samtidig med at CCS- og PtX-værdikæden etableres hurtigere.

DrivkraftDanmark
Esplanaden 34A, 1. sal th.
1263 København K

T +45 3345 6510
E info@drivkraftdanmark.dk
W drivkraftdanmark.dk

Det er positivt, at lovgivningen er på forkant med udviklingen. Men ind til rammevilkår og krav får sat skub i etablering af projekter, der fx skal anvende kulstof, vil praktikaliteten af lovgivningen og behovet for tilslutning først vise sig til den tid.

Hvis I har spørgsmål eller behov for uddybning, må I meget gerne række ud.

Sendt pr. e-mail: ens@ens.dk (kopi til dvlenn@ens.dk)

11. oktober 2024

(journalnummer 2024 – 5087)

Høringssvar fra Evida vedr. høring af nyt udkast til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO2

Energistyrelsen har sendt et nyt udkast til bekendtgørelse om rørledningsanlæg til transport af CO2 i høring med høringsfrist den 11. oktober 2024. Evida takker for muligheden for at give høringssvar.

Et tidligere udkast til bekendtgørelsen har været i høring, og Evida afgav høringssvar hertil den 17. maj 2024 hvilket der forsat henvises til. Ligesom for det tidligere udkast til bekendtgørelse finder Evida overordnet, at udkastet regulerer flere rigtige og relevante forhold.

Det er fortsat Evidas opfattelse, at visse bestemmelser i udkastet skaber uklarhed om rammerne for særlig prissætning af transportydelsen. Der fremgår i udgangspunktet af § 8, stk. 1 en markedsunderstøttende rammesætning af hvorledes priser og vilkår fastsættes, og dette i tråd med retningen fra CCS-direktivet. Samspillet til rammerne for forsyningstilsynets tilsynsopgave i særligt § 13, stk. 2 synes dog at skabe usikkerhed om forståelsen af en markedsdrevet regulering på rørført CO2-transport. Det skyldes, at dele af udkastet fortsat synes uklart og kan pege i retning af en meget reguleret ramme for aktørerne, mens andre dele peger i retning af en kommercielt og markedsdrevet ramme. Evida skal opfordre til, at der træffes et grundlæggende valg til fordel for en markedsdrevet ramme, og at dette valg herefter entydigt understøttes i bekendtgørelsen. Dette vil understøtte ambitionerne fastlagt i den politiske aftale såvel som rammerne fastlagt i lov om rørført transport af CO2.

Uklarhederne i det foreliggende udkast gælder særligt muligheden for at tage højde for den markedsbaserede udrulning af infrastrukturen, herunder tilhørende risici forbundet med investeringer og drift.

Nedenfor følger Evidas bemærkninger til særskilte bestemmelser i udkastet til bekendtgørelse. Hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål, eller noget ønskes uddybet, er Klima-, Energi, og Forsyningsministeriet velkommen til at kontakte Evida på katan@evida.dk.

Evidas bemærkninger til bekendtgørelsens bestemmelser

1. Bemærkninger til § 7, stk. 2.

Det fremgår af bestemmelsen i § 7, stk. 2, at rettighedshaver eller operatør skal offentliggøre et resumé af enhver indgået aftale om tredjepartsadgang, og at resuméet bl.a. skal indeholde et interval for den aftalte pris.

Det er uklart, hvad formålet med bestemmelsen er i et marked som grundlæggende skal basere sig på en markedsbaseret og kommerciel tilgang. I det lys vil markedets natur medføre, at oplysninger, der kan deles, vil være af meget generisk natur, og anvendelsen af prisintervaller i resuméer vil efter Evida opfattelse kunne være mere misvisende end retvisende for den reelle prisdannelse i markedet. Hvis formålet er at skabe transparens i markedet, vil dette efter Evidas opfattelse bedre kunne sikres med bestemmelsen § 9, stk. 2 loven om, at rettighedshaver skal offentliggøre standardpriser og -betingelser. Dertil kommer forhandlingselementet, hvor markedet fastsætter endelige vilkår for tredjepartsadgangen, og desuden er Forsynings-tilsynets adgang til information om prissætningen allerede sikret ved bestemmelsen i § 14, der således giver adgang til at indhente konkrete prisoplysninger på de enkelte aftaler.

Evida bemærker også, at tidsfristen "uden ugrundet ophold" ikke ses at være knyttet til en bestemt begivenhed, men det må formodes at være tidspunktet for aftaleindgåelsen, der er relevant. Kravet om "generel beskrivelse af de aftalte betingelser for adgang" giver mulighed for at lave tæt ved intetsigende beskrivelser, der ikke vil give markedsaktørerne relevant information af betydning for prisfastsættelse og markedsdannelsen.

Hertil kommer, at et udetaljeret og overordnet resumé af aftalen om tredjepartsadgang formentlig ikke vil have nogen generel værdi for markedsaktørerne, mens et mere detaljeret og udførligt resumé risikerer at prisgive forretningshemmeligheder eller anden form for fortrolig information relateret til de enkelte forhandlede aftaler som understøtter en samlet værdikæde. Da der samtidig findes alternative transportformer i markedet, der ikke er rørført, kan den foreslåede bestemmelse give et skævt sammenligningsgrundlag og incitamentsgrundlag.

Bestemmelsen forekommer af disse grunde vanskelig af udmønte meningsfuldt i praksis, ligesom værdien af de pågældende resuméer må anses for at være teoretiske og ude af tråd med målene om en markedsbaseret og kommerciel udrulning af markedet. Særligt henset til, at der allerede er sikret offentlighed om standardpriser og -betingelser.

2. Bemærkninger til § 11, stk. 2.

Det fremgår af bestemmelsen i § 11, stk. 2, at en klage skal være indgivet inden for "rimelig tid". Det er dog ikke nærmere defineret i bekendtgørelsen, hvad der skal forstås ved rimelig tid, udover at parterne kan aftale en nærmere fastsat frist. Evida foreslår dog, at der som minimum indsættes en tydelig klagefrist i regelrammen, f.eks. 4-8 uger.

Denne frist kan imidlertid blive vanskeligere at fastslå, når den knytter sig til "opståen af en tvist". Evida foreslår derfor, at det konkretiseres at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor rettighedshaver eller operatør endeligt afviser en indsigelse fra en bruger og dermed formelt træffer en beslutning der kan danne grundlag for en klage.

Dertil vil Evida dog opfordre til, at der generelt ses på yderligere mekanismer der kan understøtte en mere smidig proces frem mod en eventuel indgivelse af klage – her tænkes konkret på, at der i bekendtgørelsen kan stilles krav om, at der mellem parterne godtgøres at være afsøgt løsninger på eventuelle tvistforhold førend en klage formelt indbringes. En form for "eskaleringstrappe" internt hos partnerne, så det sikres, at parterne har afsøgt en bredere

ramme for at løse en eventuel tvist. Det vil generelt understøtte en markedsdrevet logik og tilsikre veje at gå førend der formelt indgives klager og tilhørende procestid iværksættes.

3. Bemærkninger til § 13, stk. 2.

Særligt vedr. § 13, stk. 2, nr. 3

Evida noterer sig, at bestemmelsen i § 13, stk. 2, fastsætter, at Forsyningstilsynet ved sin vurdering af prissætningen bl.a. skal lægge vægt på driftsudgifterne, finansieringsomkostningerne og afviklingsomkostningerne forbundet med den pågældende ydelse. Dette er Evida enig i.

Samtidig er det Evidas opfattelse, at bestemmelsen i § 13, stk. 2, nr. 3, hvorefter bruger skal dække eventuelle nye investeringer ”inklusiv en risikojusteret, markedsbaseret forrentning af den investerede kapital, som anvendelsen af anlægget medfører”, grundlæggende er forbedret, men i sin udformning giver anledning til tvivl.

Bestemmelsen kan med sin nuværende formuleringer potentielt føre til, at Forsyningstilsynet, via sin tilsynsopgave fastsætter et mere ’generelt niveau’ for en risikojusteret markedsbaseret forrentning, som dermed kan danne praksis for alle investeringer i nye rørledningsanlæg uden hensyntagen til de konkrete forhold for den pågældende tilslutning og investering. Dette vil ikke være hensigtsmæssigt, når formålet er at understøtte, at markedet selv bærer risiko for den markedsefterspurgte infrastruktur.

En sådan generel risikojusteret markedsbaseret forrentning kendes f.eks. fra elforsyningsområdet, hvor elnetvirksomhedernes forrentning af deres investeringer fikses ved den såkaldte WACC (Weighted Average Cost of Capital). Anvendelsen af en WACC-lignende model for investeringer i CO₂ rørledningsanlæg, uden individuel afgrænsning til de enkelte investeringer/projekter/tilslutninger, vil efter Evidas opfattelse være uforeneligt med den politiske målsætning om udrulningen af CO₂ i Danmark på markedsbaserede vilkår, jf. den politiske aftale om styrkede rammevilkår for CCS i Danmark fra september 2023.

En markedsbaseret udrulning af rørført CO₂ forudsætter, at markedsaktørerne påtager sig en betydelig risiko i investering og udvikling af infrastrukturen. Dette vanskeliggøres, hvis aktørernes investering i infrastrukturen, der kan have vidt forskellig risikoprofil fra investering til investering, forrentes med en på forhånd fastsat forrentningssats, sådan som det kendes fra regulerede ikke-markedsbaserede forsyningsområder, jf. ovenfor.

En sådan reguleret prissætning synes også at stride mod udkastet til betænkning over forslag til lov om rørført transport af CO₂, hvori det i punkt 3 var præciseret, at ”den bekendtgørelse, der skal udmønte lovforslagets § 10, stk. 4, [vil] ikke indeholde regler om metoder og principper for fastlæggelse af priser og betingelser.”

Bestemmelsen fastsætter ikke i udgangspunktet faste rammer for hvorledes, prissætninger skal foregå, men bestemmelsen kan via sin guidance i tilsynsopgaven risikere at definere, hvorledes priser de facto udformes, uden at der skeles til områdets generelle markedsbaserede udrulning og ophæng. Evida foreslår på denne baggrund, at det i § 13, stk. 2 tydeliggøres, at fastlæggelsen af en risikojusteret markedsbaseret forrentning må ske under hensyntagen til

de konkrete forhold i infrastrukturen, herunder risikoprofilen forbundet med hver enkelt investering, og at forrentningen sker med udgangspunkt i de forhold, der gør sig gældende hos rørledningsejeren, herunder de kapitalomkostninger, der konkret er relevante at inddrage, og som kan variere betydeligt henset til investeringens indhold. Det er centralt, at der ikke skabes én fast model og ramme for afkast, men at det sikres – alt efter investeringens risiko og type – at der kan være variation på tværs af markedet.

Det noteres, at Forsyningstilsynet ved vurderingen af priserne efter de foreslåede bestemmelser i § 13, stk. 2, nr. 6 og 7, skal lægge vægt på sammenlignelige ”konkurrenceprægede priser” og ”markedsforhold” på tidspunktet for aftaleindgåelsen. Det kan indikere, at der ikke ses i retning af generelle og fastlåste niveauer for afkast, men der opfordres til, at det tydeligt fremgår af reguleringen, at priserne kan afspejle den risiko, der er forbundet med aktiviteterne i de enkelte aftaler og investeringer.

Evida skal i den forbindelse henvise til sit høringssvar af 17. maj 2024. Her gav Evida konkrete forslag til hvorledes ovennævnte balance kan tilsikres uden at kompromittere hensynene til rimelighed, objektivitet, gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

Særligt vedr. § 13, stk. 2, nr. 5

Endelig er det Evidas opfattelse, at bestemmelsen i § 13, stk. 2, nr. 5, er yderst uklar og skaber stor bekymring for hvorledes denne reelt understøtter markedets mulighed for at påtage sig risiko i investeringer i infrastrukturen. Bestemmelsen nævner, at Forsyningstilsynet ved sin vurdering af priserne bl.a. skal lægge vægt på, at priser ikke må omfatte tilbagebetaling af investeringer, som enten *”allerede har givet rettighedshaver en rimelig fortjeneste”*, eller *”med allerede planlagt anvendelse må forventes at ville give rettighedshaver en rimelig fortjeneste”*,

Det er for det første uklart, hvad der skal forstås ved en ”rimelig fortjeneste”, og om en rimelig fortjeneste i stk. 2, nr. 5, omfatter noget andet og mere end ”en risikojusteret, markedsbaseret forrentning af den investerede kapital” som fastsat i stk. 2, nr. 3. Dertil forekommer det usikkert, hvordan Forsyningstilsynet skal kunne administrere bestemmelsen i nr. 5 uden det modarbejder en markedsdrevet tilgang i et *opstartende* marked med stor risiko tilknyttet. Hvis hensigten er, at tilsynet skal fastlægge en afskrivningsprofil på rørledningsaktiverne og herefter tillade, at årlige afskrivninger indregnes i prisen, indtil aktiverne er fuldt afskrevne, sådan som det kendes fra f.eks. elreguleringen, er det umiddelbart et skridt i retning af en meget reguleret prissætning. Risikoen vil konkret være, at reguleringen kan modarbejde snarere end understøtte, at markedet selv kan påtage sig en risiko for at sikre opstart og bæredygtig udvikling af infrastrukturen. Markedets villighed til at påtage sig risiko vil også være styret af, at der, i takt med at markedet modnes, skal være rum til at opnå en fortjeneste som balancerer den risiko, investeringen blev taget med i opstartsfasen. Dette vil næppe være muligt, hvis reglerne hindrer indregning af omkostninger til tilbagebetaling af investeringer, der er fuldt afskrevne jf. den foreslåede bestemmelse. Det er derfor Evidas opfattelse, at mekanismer som umiddelbart foreslået med udkastets § 13, stk. 2, nr. 5, ikke bør danne baseline i reguleringen, hvis incitamentsstrukturen i en markedsdrevet udvikling skal understøttes.

Såfremt forståelsen af den foreslåede model er korrekt, risikerer det at give regulatorisk bundne prisrammer, der konkret mindsker risikovilligheden i investeringerne. Det kan også

potentielt medføre, at det stiller rørført infrastruktur mere fastlåst ift. andre transportformer i værdikæden. Her skal tages i betragtning, at rørinfrastruktur indgår i konkurrence med alternative transportformer, og konkurrencemarkedet er centralt for opbygningsfasen såvel som den fremadrettede markedsudvikling på CO₂-området. Konkurrerende transportformer vil agere uden for nærværende regulering, og der kan således opstå en skævvridning i vilkår på tværs af transportmarkedet. Det er derfor centralt, at reguleringen ikke skal forholde sig til fastlåste rammer for afskrivninger og afkast, men giver rum for at markedet kan indrette balancer i prissætningen ift. risikojusteret og markeds-mæssigt afkast.

Evida ser derfor med bekymring på den foreslåede § 13, stk. 2, nr. 5 – den vil skabe stor usikkerhed omkring hvorledes der reelt skabes rum for, med rimelighed, at dække af for den investeringsrisiko der er forbundet med investeringer i et nyt marked der ellers er tiltænkt at skulle basere sig på markedsvilkår.